

BŁOGOSŁAWIONY JERZY MATULEWICZ

Stanisław Hołodok / opoka.org.pl

Urodził się 13 IV 1871 r. we wsi Lugine koło Mariampola, powiatowego miasta na Suwalszczyźnie, w małorolnej rodzinie litewskiej Andrzeja i Urszuli z domu Matuli. Był ósmym synem w rodzinie, a na chrzcie otrzymał imiona: Jerzy Bolesław. Jako trzyletnie dziecko stracił ojca, w cztery lata później umarła matka. Jerzym zaopiekował się starszy brat Jan, człowiek surowy, wiele wymagający od siebie i innych. Tę surowość odczuwał Jerzy, będąc poddawany częstym próbom cierpliwości. Matka wychowywała swoje dzieci w atmosferze szczerzej i żywej pobożności, dlatego też Jerzy od najmłodszych lat odznaczał się darem modlitwy oraz skupienia. W latach 1879 – 1883 uczęszczał do szkoły powszechnej w Mariampolu. Niemalże codziennie musiał Jerzy pokonywać pieszo czterokilometrowy odcinek drogi z domu do szkoły i z powrotem. Miał słabe zdrowie, w tym czasie „dała” o sobie znać gruźlica kości, nie rozpoznana przez lekarza, z której powodu cierpiął przez całe swoje życie. Po skończeniu szkoły powszechnej jako eksternista uczył się w gimnazjum w Mariampolu. W tym to czasie odkrył Jerzy swoje powołanie do kapłaństwa, lecz nie chciał z tym faktem pogodzić się brat nim opiekujący się. Dlatego też kazał Jerzemu przerwać naukę w gimnazjum i pracować na roli. Po roku, dzięki interwencji stryjecznego brata Jana Matulewicza, profesora greki, łaciny i rosyjskiego w Kielcach, Jerzy mógł spełnić swoje marzenie, udać się do Kielc, tam ukończyć gimnazjum i tamże wstąpić do Seminarium Duchownego. Wyróżniał się wśród alumnow swoich zdolnościami, pracowitością, prawością charakteru, czystością obyczajów, koleżeńską uprzejmością, pobożnością i głębią życia wewnętrznego. W roku 1895 biskup kielecki Tomasz Kuliński wystąpił Jerzego na dalsze studia do Akademii Duchownej w Petersburgu, którą ukończył ze stopniem

magistra z najwyższym wyróżnieniem. W Petersburgu też został wyświęcony na kapłana w roku 1899. Po krótkiej pracy duszpasterskiej w diecezji kieleckiej udał się na leczenie do Niemiec i Szwajcarii, gdzie przebył bolesną operację związaną z gruźlicą kości (T. Górski). Za radą przetożonych właśnie w Szwajcarii rozpoczął studia specjalistyczne z teologii fundamentalnej uwieńczone w roku 1902 doktoratem z najwyższą oceną (praeclarissime).

Po powrocie do Polski ks. Jerzy na życzenie swojego biskupa podjął wykłady z prawa kanonicznego i języka łacińskiego w kieleckim Seminarium. Jednakże zły stan zdrowia zmusił ks. Jerzego do wyjazdu do Warszawy, gdzie miał lepsze warunki do leczenia się. W Warszawie dał się poznać jako dobry spowiednik i przewodnik życia duchowego osób konsekrowanych i świeckich. Tutaj też rozwinął działalność społeczną wraz ze znanym socjologiem ks. Marcelim Godlewskim, założył Stowarzyszenie Robotników Katolików i dla tego Stowarzyszenia redagował pismo Towarzysz Pracy, wygłaszał konferencje i pogadanki w duchu społecznej nauki Kościoła, z tej też dziedziny organizował kursy. W jesieni 1907 powołano go na kierownika katedry socjologii w Akademii Duchownej w Petersburgu. W tym też czasie ks. Matulewicz rozpoczął reformę polskiego Zakonu Marianów założonego w roku 1673 przez ks. Stanisława Papczyńskiego. Ułożył konstytucje dla tegoż zakonu zatwierdzone przez Stolicę Apostolską, sam złożył śluby zakonne na ręce ostatniego generała o. Wincentego Senkusa. W konspiracji założył na terenie Akademii Duchownej pierwszy nowicjat mariański, a w roku 1911 mianowano go prorektorem tejże uczelni. W tym samym roku, po śmierci o. Senkusa, ks. Matulewicz został wybrany generałem swojego zakonu. W Petersburgu oprócz pracy duchowej i naukowej prowadził działalność społeczną, zostając w roku 1909 prezesem Rzymskokatolickiego Stowarzyszenia „Oświata”, propagującego oświatę wśród ludności robotniczej oraz niosącego wszelką pomoc biednym.

(Ciąg dalszy na stronie 2)

PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA NIEPOKALANEGO POCZĘCIA NMP W WIGRACH

✉ WIGRY 11, 16-402 SUWAŁKI – Ks. PROBOSZCZ ☎ 508 27 27 52

NUMER KONTA PARAFIALNEGO: 49 9367 0007 0010 0050 7349 0001

🌐 <https://parafia.wigry.pro> – 🌐 <https://fundacja.wigry.pro> – 🌐 <http://wane.wigry.pro>

PORZĄDEK MSZY ŚW.

NIEDZIELA: 9:00, 12:00, 15:00, (VI-IX – 19:00); MAĆKOWA RUDA – 10:30. **W TYGODNIU:** 7:30, ADWENT 7:00 18:30.

Niepokalana ZE WZGÓRZA WIGIERSKIEGO

NR 49 (524) 5.XII.2021

Biuletyn informacyjny parafii p.w. Niepokalanej Poczęcia NMP w Wigrach Wigijskiego Areopagu Nowej Ewangelizacji i Fundacji Wigry.Pro

II NIEDZIELA ADWENTU SŁOWO NA NIEDZIELĘ

ROK LITURGICZNY C/II

Ba 51-9 *W drodze do nowego Jeruzalem*

Flp 1,4-6.8-11 *Bądźcie czysti i bez zarzutu na dzień Chrystusa*

Łk 31-6 *Wszyscy ludzie ujrzą zbawienie Boże*

Człowiekiem Bożych pragnień – by tak rzec: pragnień „wstawienniczych” – jest Jan Chrzciciel. Często przedstawi się go jako surowego nauczyciela Izraela, rygorystycznego egzekutora Prawa i bezwzględne stróża moralności publicznej. To wszystko, oczywiście, prawda! Niemniej, bezkompromisowość kuzyna Jezusa Chrystusa zasilana jest sercem o gorącym pragnieniu: gdy już ścieżki zostaną wyprostowane, wszyscy ludzie ujrzą zbawienie Boga! Tam więc, gdzie postronni widzą u Jana cel – „prostowanie” życia w duchu praworządności – sam Jan widzi aż i tylko środek do celu, czyli „torowanie” drogi zbawieniu. A ten cel jest wart „hardości” środków! Pomyśl nad tym...

ks. Błażej Węgrzyn

Z NAUCZANIA ŚW. JANA PAWŁA II

W trzecim znaczeniu pokuta jest przechodzeniem wymienionych poprzednio postaw nawrócenia i skruchy w gest ujawniający się na zewnątrz: jest czynieniem pokuty. Znaczenie to jest łatwo wyczuwalne w terminie metanoia użytym, w opisie synoptyków, przez św. Jana Chrzciciela. Czynić pokutę znaczy przede wszystkim przywrócić równowagę i harmonię zburzoną przez grzech, zmienić kierunek postępowania także kosztem ofiary. Jednym słowem, najpełniejsza i możliwie adekwatna katecheza o pokucie jest nieodzowna w czasach takich jak nasze, w których dominujące w psychologii i zachowaniu społecznym poglądy są przeciwieństwem pokuty w jej potrójnym, wyżej omówionym znaczeniu: współczesnemu człowiekowi przychodzi trudniej niż kiedykolwiek uznanie własnych błędów i decyzja zawrócenia z drogi, aby po naprawieniu błędów podjąć wędrówkę na nowo; dzisiejszy człowiek bardzo niechętnie mówi: „żałuję” czy „przykro mi”; wydaje się, że instynktownie, a często bardzo stanowczo odrzuca to wszystko, co jest pokutą w sensie ofiary przyjętej i praktykowanej dla naprawienia grzechu. Chciałbym tu

podkreślić, że praktyka pokutna Kościoła, aczkolwiek od pewnego czasu złagodzona, nie może jednak być zaniechana bez wielkiej szkody zarówno dla wewnętrznego życia chrześcijan i wspólnoty Kościoła, jak i dla skuteczności ich oddziaływania misyjnego. Zdarza się, że niechrześcijanie są zaskoczeni znikomością świadectwa prawdziwej pokuty ze strony uczniów Chrystusa. Jest zresztą jasne, że pokuta chrześcijańska będzie wtedy autentyczna, gdy będzie wypływała z miłości, a nie jedynie z lęku; gdy będzie polegała na poważnym wysiłku ukrzyżowania „starego człowieka”, aby mógł się narodzić „nowy” za sprawą Chrystusa; gdy będzie naśladowaniem Chrystusa, który będąc niewinny wybrał drogę ubóstwa, cierpliwości, surowości i, można powiedzieć, drogę życia pokutnego. Od Pasterzy Kościoła oczekuje się ponadto – o czym przypomni Synod – katechezy poświęconej sumieniu i jego kształtowaniu. To także jest tematem bardzo aktualnym, bowiem we wstrząsach, jakim podlega kultura naszych czasów, to sanktuarium wewnętrzne, czyli najgłębsze „ja” człowieka, jego sumienie często bywa atakowane, wystawiane na próbę, burzone i zaciemniane. (Reconciliatio et poenitentia, 26)

INTENCJE MSZY ŚWIĘTYCH

5.XII II NIEDZIELA ADWENTU

9:00 - + Marianna 3r. śm.

9:00 - + Józef Aneszko

9:00 - + Anna, Antoni, Henryk, Józef z r. Daniłowiczów

12:00 - w 60ur. Grażyny o Boże bł opiekę Maryi

12:00 - +Krystyna Pietrzak 1r. śm.

12:00 - +Krystyna i Franciszek Stankiewicz, Teodora

Rutkowska

15:00 - za parafian

Maćkowa Ruda: 10:30 - dziękcz. za plony, o Boże bł. dla mieszkańców i rodzin Maćkowej Rudy

6.XII PONIEDZIAŁEK: ŚW. MIKOŁAJA

7:00 - +Franciszka(k) i Józef Lewandowscy

7:00 - +Aleksander Trocki

9:30 - pogrzeb: +Kazimierz Domysławski

18:30 - +Henryk Szostakowski 8m. po śm. (od Brygidy z rodz.)

7.XII WTOREK: ŚW. AMRÓŻEGO

7:00 - o nawrócenie syna Andrzeja, Boże bł.

7:00 - o Boże bł. opiekę Maryi w rodzinie

18:30 - +Krystyna Pietrzyk 1r. śm.

8.XII - ŚRODA: NIEPOKALANE POCZĘCIE NMP

7:00 - w int. Bogu wiadomej

18:30 - w int. Koła Róż. Św. Rity o Boże bł.

18:30 - +Wanda Dubińska

9.XII CZWARTEK: ŚW. JANA DIEGO

7:00 - o nawrócenie syna Andrzeja, Boże bł.

7:00 - +Aleksandra, Michał, Adela, Henryk, +r. Biziewskich

18:00 - Nowenna

Błogostawiony Jerzy Matulewicz

(Ciąg dalszy ze strony 4)

Na prośbę polskich biskupów papież Benedykt XV mianował ks. Jerzego Matulewicza w roku 1918 biskupem diecezji wileńskiej, która od roku 1907 nie miała swojego pasterza. W dniu ingresu do katedry wileńskiej (8 XII 1918) nakreślił swój program: „Za przykładem Chrystusa będę starał się objąć wszystkich, stać się wszystkim dla wszystkich. Pragnę być dla was tylko ojcem i pasterzem, naśladowcą Chrystusa. Pole mojej pracy to Królestwo Chrystusowe, Jego Święty Kościół, a partią moją Chrystus” (A. Petnai). Teren diecezji wileńskiej zamieszkiwali Polacy, Litwini, Białorusini, Rosjanie, Żydzi, Niemcy. Nie ułatwiało to

18:30 - w dniu ur. Roberta Namiotko o Boże bł. opiekę Maryi dla niego i całej rodz.

18:30 - +Cezary i Feliks Maciejewski 7m. po śm.

10.XII PIĄTEK

7:00 - o zdrowie, Boże bł. opiekę Maryi, potrzebne łaski dla Antoniego

7:00 - dziękcz. za dar rekolekcji o Boże bł. opiekę Maryi św. Józefa dla O. Jacka, kapłanów i uczestników rekolekcji

18:30 - +Edmund, Antoni, Zina(k) i +z rodziny

11.XII SOBOTA

7:00 - +Bolesław Wojnarowicz z Jasia

18:30 - +Romuald Wowak

18:30 - +Ryszard Nowosadko

12.XII III NIEDZIELA ADWENTU

9:00 - o Boże bł. opiekę Maryi dla Izabeli w 6 ur. i łaskę zbawienia dla Władysławy

9:00 - +r. Wierzbickich, Sankowskich, Romuald, Aleksander, Waleria, Marian

12:00 - +Irena Bobrowska 1r. śm.

12:00 - +Henryka(k), Czesław, Teresa Puza

15:00 - za parafian

Maćkowa Ruda: 10:30 - +Józef Cichanowicz 10r. śm. +z r. Cichanowicz, Dźwilewskich, Nowackich

Odeszedł do wieczności:

+KAZIMIERZ DOMYSŁAWSKI

Zmarłego polecamy Miłosierdziu

Bożemu a Rodzinie i bliskim

składamy wyrazu współczucia.

pracy nowemu biskupowi, między innymi dlatego, że był z pochodzenia Litwinem. Sam mówił, że ma drogę „prawdziwie cierniami usaną”. Jako biskup był człowiekiem spokojnym, cierpliwym, mężnym, przede wszystkim miłującym wszystkich i swoje obowiązki pełnił z godnością, zaś wielkodusznością płacił za doznawane krzywdy (A. Petnai). Biskup Matulewicz w roku 1919 przywrócił działalność parafii w Klimówce, w tymże roku przekazał kościół w Różanymstoku salezjanom, erygował także parafie w Białymstoku — św. Rocha, w Dojlidach i Starosielcach oraz w Mońkach, Majewie i Rozedrance Starej. W związku z ustanowieniem w roku 1925 Archidiecezji Wileńskiej bp Jerzy zrzekł się funkcji ordynariusza. Kończąc swoją pracę w Wilnie cieszył się faktem

OGŁOSZENIA PARAFIALNE

1. Dzisiaj odpust parafialny Niepokalanego Poczęcia NMP i zakończenie rekolekcji. Dziękujemy ks. Tomaszowi (Prowincjałowi Marianów) za wygłoszone rekolekcje z wprowadzeniem relikwii bł. Jerzego Matulewicza. Życzymy Bożego błogostawieństwa i wszelkich łask przez wstawiennictwo Świętych Patronów i MB Niepokalanej. Zapraszamy na kiermasz świąteczny z loterią w Domu Królewskim (godz. 10:00-15:00) na rzecz leczenia Szymonka z Maćkowej Rudy.

2. Dziękujemy Mikołajowi, wszystkim ofiarodawcom, darczyńcom, Akcji Katolickiej, tym którzy pomogli przygotować kiermasz i podarunki. Do nabycia świeca Caritas (15zł), opłatki i sianko na stół wigilijny, płyta "W drodze do Betlejem" wydanej przez Klasztor w Wigrach, na której znajdziemy kolędy i pastorałki (10 zł).

3. Roraty w tygodniu o godz. 7:00. W środę i sobotę zapraszamy dzieci, młodzież. Pamiętajmy o lampionach, a dzieci o serduszkach z postanowieniem, które będą losiem do wybrania figurki MB do zabrania na modlitwę domową do następnych rorat.

4. W tym tygodniu: wtorek spotkanie biblijne po Mszy o godz. 18:30; środa Uroczystość MB Niepokalanego Poczęcia NMP (ofiary na parafie w potrzebie); czwartek o

godz. 18:00 Nowenna do MB. Prosimy zgłaszać chorych (poza I piątkiem), których odwiedzimy przed świętami.

5. Dziękujemy wszystkim za modlitwę i ofiary składane na cele remontowe. Od ofiarodawców, których polecamy w nowennie do Matki Bożej, wpłynęło 350 zł. Za tydzień ofiary na fundusz remontowy, a ofiary do puszek na pomoc Kościołowi na Wschodzie.

6. Zapraszamy do codziennej Adoracji Najświętszego Sakramentu. Zachęcamy do skorzystania z rekolekcji online RODZINA33. Szczegóły na www.rodzina33.pl

7. Zaopatrzmy się i czytamy prasę katolicką: tygodnik NIEDZIELA (8zł), IDZIEMY(5zł), miesięcznik: MARTYRIA (3zł), RÓŻANIEC, TAK RODZINIE, MIŁUJCIĘ SIĘ, ANIOŁ STRÓŻ dla dzieci i prasa misyjna. Jest do nabycia: Kalendarz ścienny z Wigier (5zł), Kalendarz Katolicki (3zł), książki: Wszystko o Bożym Narodzeniu (10zł), Symbolika ryby w Piśmie Świętym (10zł).

8. Pamiętajmy o zachowywaniu bezpiecznych odległości i obowiązku noszenia maseczek.

9. Kuchnia wigierska zaprasza do skorzystania z oferty posiłków na wynos na spotkania rodzinne oraz wigilijno-świąteczne. Informacje i szczegóły pod tel. 789190068

wzmocnienia katolicyzmu w diecezji, wzrostem ilości zakonów i zgromadzeń zakonnych.

Papież Pius XI mianował (7 XII 1925 r.) bp. Matulewicza wizytatorem apostolskim na Litwie, podnosząc go do godności arcybiskupa. Arcybiskup Jerzy bardzo szybko przygotował projekt utworzenia nowej prowincji kościelnej na Litwie, co też Stolica Apostolska zatwierdziła, przyczynił się do reformy studiów w Katolickim Uniwersytecie w Kownie. On też był autorem najlepszego przed drugą wojną światową tekstu konkordatu między Stolicą Apostolską a Republiką Litewską.

Pełen zastąg, w opinii świętości, odszedł do Pana 27 1927 r., jego relikwie spoczywają w Mariampolu. Na rok przed śmiercią pisał: „Naprawdę dziś mogę powiedzieć, że Kościół katolicki jest jedyną moją ojczyzną, a ja jedynie jego patriotą”. W Dzienniku duchowym ks. Matulewicza czytamy słowa świadczące o jego głębokim życiu wewnętrznym i o umiłowaniu Kościoła: „Jeśli wolno prosić, to daj Panie, abym w Twoim Kościele był jak ścierka, którą wszystko wycie-

rają, a po zużyciu wyrzucają gdzieś w najciemniejszy, ukryty kąt. Niech i mnie tak zużyją i wykorzystają, aby tylko w Twoim Kościele przynajmniej jeden kącik był lepiej oczyszczony, aby tylko w Twoim domu było czystiej i schludniej (...) Daj, bym został wzgardzony, bym się zdał, byle tylko Twoja chwała rosła i rozszerzała się, byłem się przyczynił do wzrostu i umocnienia Twojego Kościoła” (Liturgia Godzin, Dod.I, s.9-10).

Papież Jan Paweł II beatyfikował abp. Jerzego Matulewicza w Rzymie dnia 28 VI 1987 r. Obchód liturgiczny ku czci bł. Jerzego Matulewicza przypada na dzień 27 stycznia i ma rangę wspomnienia obowiązkowego. Na zakończenie przypomnijmy modlitwę ku czci bł. Jerzego i uczynimy ją naszą własną: „Boże, Ty w sercu błogostawionego Jerzego, biskupa, rozpalites płomień miłości do Chrystusa i Kościoła, spraw, prosimy, abyśmy za jego przykładem i wstawiennictwem wiernie naśladowali Chrystusa i wielkodusznie poświęcali nasze życie budowaniu Jego Mistycznego Ciała”.

opr. aw/aw